

gen, som man siger, maatte den naturlige Ordning være en ganske anden, nemlig den, at Finansministeren foreslog, at naar der paa et Statsregnskab fremkom Overskud, naar Indtægterne havde oversteget Udgifterne, saaledes at man i et Finansaar havde opsamlet Midler, at man da ikke lod dette Overskud glide roligt videre, men henlagde en Del deraf til Reservefonden. Dette vilde være det naturlige, thi da var der et reelt foreliggende Overskud, som blev henlagt. Men det, der finder Sted her, er noget ganske andet, og jeg skal tillade mig, saa godt det lader sig gøre, at paavise, hvor urimelige finansielle Virkninger dette Lovforslag vil faa, hvor urimeligt det er stillet i Forhold til Spørgsmaalet om, hvorledes Statshusholdningen i det hele taget forløber.

Lovforslaget gaar ud paa, at det er et vist Indtægtsoverskud, der skal henlægges, uanset hvorledes den samlede Indtægt iberegnet Overskuddet staar overfor samme Aars Udgifter, ja ligegyldigt, om Udgifterne for dette Aar have været meget betydelige, saaledes at de have givet Statsregnskabet for det Aar et stort Underskud. Vi se jo nu ud over Fremtiden, og man kan ikke af Fremtidsregnskaber beregne Lovforslagets Virkninger; derimod er der en Mulighed for at se, hvorledes dette Lovforslag vil virke, ved at se tilbage, og jeg vil da bede det ærede Ting et Øjeblik at følge mig i en Betragtning af de 15—16 Aar, der ere hengaaede, siden vi fik normalt vedtagne Finanslove her i Landet, og se, hvorledes de Principper, der ere nedlagte i dette Lovforslag, vilde have virket i en saadan Periode. Man kan tage Femaarsperioder, om man vil, som der her er Tale om, og begynde med en Femaarsperiode fra 1895—96 og derefter tage i alt 3 Femaarsperioder og se, hvorledes Forslaget vilde have virket. Man maa da stille op de Indtægter paa den gamle Budgettering og Regnskabsform, som svare til de nuværende. Dette er ikke vanskeligt. Det er meget let at finde, hvad det er for Indtægter, den højtærede Finansminister bygger paa. Naar man da vil foretage en Sammenligning af, hvorledes de vedkommende Aar finansielt ere forløbne, maa man stille overfor hinanden disse ordinære Indtægter og overfor dem Udgifter af tilsvarende ordinær Karakter. En Vejledning for, hvorledes saadanne ordinære Indtægter og Udgifter beregnes, har man i den Opgørelse, Statens statistiske Bureau har foretaget vedrørende Statsindtægterne og Udgifterne i de sidste Aar. Dog tror

jeg, man for at komme til et rigtigt Resultat ikke til Udgifterne maa henregne en lille Del, som Statistisk Bureau regner til de ordinære Udgifter, nemlig Laan og Forskud, disse tror jeg man maa fjerne.

Hvorledes vilde disse Aar da være forløbne? Jeg skal begynde med Aaret 1895—96 og stille det i Forhold til det foregaaende Aar. Jeg skal spare ærede Medlemmer for Udregningsdetaillerne, som ikke vilde være til at følge, og det siger sig selv, at den foretagne Beregning er sket hurtigt og følgelig i Enkeltheder kan differere med nogle mindre Beløb, men Hovedtallene give utvivlsomt det rigtige Indtryk. I 1895—96 skulde der, hvis en Lov som den nu foreslaaede var gennemført, kunne henlægges til Reservefonden noget over 3 Mill. Kr.; dette Aar bragte samtidig et Underskud paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Hvad vil nu dette sige, at man henlægger 3 Mill. Kr. samtidig med, at Aaret har et Underskud paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr.? Det vil sige, at det, der foretages, intet som helst har at gøre med en Opsamling af Sparepenge, men udelukkende er en Transaktion indenfor Kassebeholdningen. Der er Underskud; følgelig har man for at dække Aarets Udgifter maattet anvende nogle Penge af Kassebeholdningen. Naar man nu yderligere skal henlægge Beløb til Reservefonden, betyder det, at man maa tage mere af Kassebeholdningen og flytte det over i Reservefonden. Det er altsaa det, der vilde være sket i 1895—96, og nu fortsætter jeg videre i den samme 5-Aars Periode. I 1896—97 kunde der henlægges lidt over $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., medens Statens Indtægter og Udgifter omtrent balancerede; i 1897—98 kunde der henlægges $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr., medens Staten dette Aar havde et Overskud paa henimod 1 Mill. Kr. I 1898—99 kunde der kun henlægges 22,000 Kr. — Staten havde det Aar et Underskud paa $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. —, og endelig i 1899—1900 kunde der intet henlægges, og Staten havde da et Underskud paa $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. I den samlede hele Periode kunde der efter dette Lovforslag henlægges lidt over 9 Mill. Kr., medens Statens Underskud var $2\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Det vil altsaa sige, at i dette 5-Aar vilde man, hvis denne Lov havde virket, have overflyttet til Reservefonden lidt over 9 Mill. Kr. fra Kassebeholdningen, som i Forvejen havde maattet afse $2\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til Statens Udgifter. Det er dog en ganske mærkværdig finansiell Transaktion; den ligger ganske udenfor en hvilken som helst forstandig Disposition, hvis den har finansielle For-